

RAADSINFORMATIEBRIEF

	Datum	6 juni 2023
	Zaaknummer	914903
Van	: College van burgemeester en wethouders	
Aan	: de leden van de gemeenteraad	
Onderwerp	: Burgerinitiatief Help Langeweg Veilig naar School	

Verantwoordelijke portefeuillehouder: wethouder P.M. Joosten – Wesselius en
wethouder A.M.J. Dingemans Med

Beste gemeenteraadsleden,

Inleiding

Uw raad heeft op 5 april 2023 besloten uiterlijk in de openbare raadsvergadering van 13 juli 2023 het burgerinitiatief Help Langeweg Veilig naar School te behandelen. U heeft het college verzocht voor de daaraan voorafgaande behandeling in de commissie Sociale Infrastructuur op 29 juni 2023 nadere informatie te verstrekken over:

- De globale (financiële) consequenties van het aanpassen van de afstand in de 'verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk' van 6 naar 4 kilometer;
- Andere mogelijkheden om tegemoet te komen aan de wens van het burgerinitiatief voor ondersteuning bij het leerlingenvervoer;
- De termijn en de kosten voor aanpassing van de route van Langeweg naar Zevenbergschen Hoek.

Inhoud

- A. De globale (financiële) consequenties van het aanpassen van de afstand in de 'verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk' van 6 naar 4 kilometer.

Het college heeft van het Regionaal Bureau Leren West-Brabant een geanonimiseerd adressenbestand opgevraagd van alle 2874 leerlingen, die woonachtig zijn in de gemeente Moerdijk en die op 4 mei 2023 ingeschreven staan op de 18 (speciale) basisscholen in de gemeente Moerdijk. De afstand van het woonadres naar de school is vervolgens bepaald en beoordeeld is voor hoeveel leerlingen de afstand groter is dan 6 kilometer en voor hoeveel leerlingen de afstand groter is dan 4 kilometer. Het verschil tussen beiden is het potentieel aantal van 85 leerlingen dat extra in aanmerking zou kunnen komen voor bekostiging leerlingenvervoer bij wijziging van de afstand van 6 naar 4 kilometer. In bijlage 3 is een onderverdeling weergegeven per basisschool om hoeveel leerlingen het gaat. Doordat deze 85 leerlingen verspreid zijn over de basisscholen, zal taxibusvervoer gereden moeten worden met taxibusjes met 8 zitplaatsen. Dit betekent dat door wijziging van de afstand van 6 naar 4 kilometer er 11 taxibusjes extra (85 leerlingen : 8 zitplaatsen = 11 taxibusjes) ingezet zouden moeten worden.

De geraamde kosten van 1 taxibusje zijn +/- € 140 per dag x 200 schooldagen = € 28.000 per jaar. Voor 11 extra taxibusjes zijn de kosten 11 x € 28.000 = € 308.000 exclusief 9% BTW. Dit is € 335.720 inclusief BTW structureel extra jaarlijkse kosten voor leerlingenvervoer.

Als uw raad besluit tot aanpassing van de afstand van 6 naar 4 kilometer in de verordening dient artikel 12 hier op aangepast te worden. Dit kan met de wijzigingsverordening die is bijgevoegd in bijlage 1.

B. Andere mogelijkheden om tegemoet te komen aan de wens van het burgerinitiatief voor ondersteuning bij het leerlingenvervoer.

De volgende andere (on)mogelijkheden zijn onderzocht:

1. Wijziging verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk door toevoeging van een specifiek artikel 9a "Aangepast vervoer opheffing enige basisschool in kern gemeente Moerdijk";
2. Beschikbaar stellen vrij te besteden budget aan de dorpsstafel Langeweg.
3. Wijziging schooltijden basisschool De Hoeksteen afgestemd op tijden openbaar vervoer/buurtbus.
4. Wijziging tijden openbaar vervoer en wijziging buurtbus in lijnbus door Arriva.

Ad 1. Wijziging verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk door toevoeging van een specifiek artikel 9a "Aangepast vervoer opheffing enige basisschool in kern gemeente Moerdijk." Artikel 4 van de Wet op het Primair Onderwijs bepaalt dat de raad bij verordening de regels stelt over het leerlingenvervoer en dat het college van burgemeester en wethouders ten behoeve van het schoolbezoek aan ouders van in de gemeente verblijvende leerlingen op aanvraag vergoeding verstrekt van de door het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk te achten vervoerskosten. Uw raad heeft op 14 april 2022 vastgesteld de 'verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk'. Een afzonderlijk besluit van uw raad op het burgerinitiatief buiten de verordening, zou dus in strijd zijn met artikel 4 van de Wet op het Primair Onderwijs. Als uw raad aan het burgerinitiatief tegemoet wil komen, dan dient uw raad dit te doen door de 'Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk' te wijzigen.

De aanleiding van het burgerinitiatief is de opheffing op 1 augustus 2022 van basisschool Maria, Kloosterlaan 24, 4772 RA in Langeweg door fusie met basisschool De Hoeksteen, Olavstraat 31, 4765 CP in Zevenbergschen Hoek. De initiatiefnemers zouden graag zien dat hun 19 kinderen van de voormalige basisschool Maria dagelijks van en naar school in Zevenbergschen Hoek gaan met een bus, waarvoor minimaal de komende zes jaar structureel geld nodig is. Om tegemoet te komen aan deze wens dient dus aangepast vervoer (= vervoer per besloten busvervoer, schoolbusvervoer, taxi, taxibus, bustaxi of touringcar) toegekend te worden aan deze leerlingen.

Een mogelijkheid is om hiervoor een nieuw artikel 9a aan de verordening toe te voegen waarin geregeld wordt dat voor leerlingen van een basisschool, als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs, aangepast vervoer wordt toegekend naar de dichtstbijzijnde toegankelijke basisschool in de gemeente Moerdijk, als voldaan is aan de volgende twee voorwaarden:

1. De enige basisschool in de kern van de gemeente Moerdijk, waarin de woning is gelegen, is opgeheven op 1 augustus 2022 of later; en
2. De afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school, berekend via Google Maps, bedraagt meer dan vier kilometer.

Met toevoeging van dit artikel 9a zouden de huidige 30 leerlingen uit Langeweg naar basisschool De Hoeksteen in Zevenbergschen Hoek in aanmerking kunnen komen voor aangepast vervoer.

Dan zouden er 4 taxibusjes (30 leerlingen : 8 zitplaatsen = 4 taxibusjes) nodig zijn.

De geraamde kosten van 1 taxibusje zijn +/- € 140 per dag x 200 schooldagen = € 28.000 per jaar.

Voor 4 extra taxibusjes zijn de kosten 4 x € 28.000 = € 112.000 exclusief 9% BTW. Dit is € 122.080 inclusief BTW structureel extra jaarlijkse kosten voor leerlingenvervoer.

Praktisch is echter voor de huidige vervoerder met een schoolbestemming in de gemeente Moerdijk 4 extra taxibussen gelijktijdig op dit korte traject niet reëel uitvoerbaar. Een oplossing die kans van slagen heeft, is om het vervoer met een touringcar vanaf een centrale opstapplaats te organiseren.

Als de 30 leerlingen vanaf een centrale opstapplaats in Langeweg vervoerd zouden worden met een touringcar (30+) naar Zevenbergschen Hoek dan zijn de geraamde kosten +/- € 600 per dag x 200 schooldagen = € 120.000 exclusief 9% BTW. Dit is € 130.800 inclusief BTW structureel extra jaarlijkse kosten voor leerlingenvervoer.

Als uw raad besluit tot toevoeging van artikel 9a kan dit met de wijzigingsverordening die is bijgevoegd in bijlage 2.

Ad 2. Beschikbaar stellen vrij te besteden budget aan de dorpsafel Langeweg.

Vanuit juridisch oogpunt is het verstrekken van een budget feitelijk ook een subsidie. Het subsidiebegrip uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is een materieel begrip, hetgeen betekent dat als een geldverstrekking aan de definitie van subsidie uit de Awb voldoet, het ook daadwerkelijk een subsidie is, ongeacht hoe we de geldverstrekking noemen (bijdrage, tegemoetkoming e.d.). Dit betekent dan ook dat alle regelgeving met betrekking tot subsidies nagekomen moet worden.

Een subsidie wordt in de Awb als volgt omschreven: "Onder subsidie wordt verstaan: de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten."

Uit deze omschrijving blijkt ook dat de subsidie verstrekt moet worden voor bepaalde activiteiten.

Daarnaast volgt uit de Awb dat een subsidie gebaseerd moet zijn op een wettelijke grondslag.

Dit betekent dat een subsidieregeling gemaakt moet worden. In deze regeling moet het doel van de subsidie opgenomen worden, hetgeen dus niet kan zijn het bekostigen van leerlingenvervoer.

Allereerst omdat er hogere wetgeving is (artikel 4 Wet op het primair onderwijs) die voorschrijft dat de bekostiging leerlingenvervoer geregeld moet worden in een verordening. Dit is de door uw raad vastgestelde verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk. De wet schrijft daarbij ook nog uitgebreid voor hoe e.e.a. in de verordening geregeld moet worden.

Het opstellen van een subsidieregeling die ook de bekostiging van leerlingenvervoer regelt, zou dan ook in strijd komen met uw eigen verordening en daarmee ook met de wet en zou dus onrechtmatig zijn. Kortom, het beschikbaar stellen van een vrij te besteden budget aan de dorpsafel Langeweg, waarbij de dorpsafel er vervolgens voor kan kiezen om dit in te zetten voor vervoer van leerlingen uit Langeweg naar de basisschool De Hoeksteen in Zevenbergschen Hoek is juridisch niet mogelijk. De enige optie is namelijk het aanpassen van de verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk.

Ad 3. Wijziging schooltijden basisschool De Hoeksteen afgestemd op tijden openbaar vervoer/ buurtbus.

Het huidige openbaar vervoer met de buurtbus van Arriva (met 8 zitplaatsen) sluit niet aan bij de schooltijden van basisschool De Hoeksteen (maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag: 8.30 uur - 14.30 uur, en woensdag: 8.30 uur - 12.30 uur) (zie bijlage 4).

De buurtbus wordt door een vrijwilliger als chauffeur gereden.

De directeur van basisschool De Hoeksteen is gevraagd of het een optie is om de schooltijden te wijzigen. Hij heeft telefonisch aangegeven dat dit geen optie is voor zijn schoolorganisatie en de daarop aansluitende kinderopvang (m.n. buitenschoolse opvang).

Ook al zouden de schooltijden gewijzigd worden, dan is dit geen oplossing voor het burgerinitiatief voor 19 leerlingen, omdat de buurtbus slechts 8 zitplaatsen heeft en Arriva aangegeven heeft dat wijziging van de buurtbus in een grote lijnbus door Arriva niet mogelijk is (zie hierna ad 4).

Ad 4. Wijziging tijden openbaar vervoer en wijziging buurtbus in lijnbus door Arriva.

Het huidige openbaar vervoer met de buurtbus (8 zitplaatsen) sluit niet aan bij de schooltijden van basisschool De Hoeksteen (maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag: 8.30 uur - 14.30 uur, en woensdag: 8.30 uur - 12.30 uur), zie bijlage 4. Aan Arriva hebben we de volgende drie vragen gesteld, met daarachter opgenomen cursief het antwoord van Arriva.

1. Hoeveel zitplaatsen heeft de buurtbus? *Maximaal 8.*
2. Is het een optie dat Arriva een grote lijnbus zou willen inzetten met meer zitplaatsen via de normale dienstregeling i.p.v. een buurtbus met vrijwilligers als chauffeur? *Nee, dat is geen optie. Een grote bus is niet nodig op de dienstregeling van de buurtbus. Bovendien kan deze niet gereden worden met de vrijwilligers aangezien zij geen rijbewijs D hebben. Tot slot kost dat ook extra dienstregelingsuren.*

3. Is het een optie dat Arriva de tijden van de buurtbus aanpast/vervroegd zodat enkele leerlingen als ze met de buurtbus zouden willen op tijd om 8.30 uur op de school in Zevenbergschen Hoek kunnen zijn? *Er is geen buurtbus verbinding vanuit Langeweg dorp naar Zevenbergschen Hoek. Dit is ook niet mogelijk om te creëren omdat er geen ruimte zit in de omloop van bestaande buurtbuslijn 218. Een route verlenging zou betekenen dat de buurtbuschauffeurs geen pauze meer hebben. Bovendien zien wij geen vervoersvraag om de hele dag met een buurtbus tussen Langeweg en Zevenbergschen Hoek te rijden.*

Arriva geeft aan dat wijziging van tijden van het openbaar vervoer en wijziging van de buurtbus in een lijnbus door Arriva niet mogelijk is. Dit biedt dus geen oplossing voor het burgerinitiatief.

Overzicht extra kosten leerlingenvervoer bij besluit tot wijziging van de verordening met bijlage 1 of met bijlage 2.

In het onderstaand overzicht zijn de extra kosten leerlingenvervoer van de opties bij wijziging van de verordening opgenomen. Bij de algehele verlaging van de kilometergrens van 6 naar 4 kilometer (bijlage 1) is uitgegaan van dat **alle** 85 leerlingen gebruik gaan maken van leerlingenvervoer. In de praktijk, zou wellicht een lager percentage b.v. 50% hiervan gebruik gaan maken waardoor de structurele kosten lager zijn. Deze kosten (50%) zijn ook in het overzicht opgenomen.

	busjes	kosten per dag	schooldagen	per jaar excl. BTW	per jaar incl. 9% BTW
maximale kosten	11	€ 140	200	€ 308.000	€ 335.720
halve kosten	5,5	€ 140	200	€ 154.000	€ 167.860
kosten Langeweg	4	€ 140	200	€ 112.000	€ 122.080
touringcar Langeweg	1	€ 600	200	€ 120.000	€ 130.800

C. De termijn en de kosten voor aanpassing van de route van Langeweg naar Zevenbergschen Hoek.

Het college heeft ter voorbereiding van de behandeling in de commissie van het burgerinitiatief op 16 maart 2023 de route laten verkennen. De route is vergelijkbaar beoordeeld met andere fietsroutes en de weg voldoet aan de inrichtingseisen. Het voldoen van een weg aan de inrichtingseisen is een belangrijke voorwaarde, maar zegt nog niets over de subjectieve verkeersveiligheid die gaat over de ervaring van de weggebruikers. We weten dat er wel wensen zijn om het verkeersveiligheidsgevoel te vergroten op de fietsroute tussen Langeweg en Zevenbergschen Hoek. Met de dorpsafel Zevenbergschen Hoek doorlopen we op dit moment een traject om tot een maatregelenpakket van 10 maatregelen te komen om sluipverkeer te verminderen en verkeersveiligheid te verbeteren, deze fietsroute is hier onderdeel van. In de raadsinformatiebijeenkomst van 15 juni over Zevenbergschen Hoek is dit onderdeel van het gesprek wat we dan met uw raad voeren.

Advies college aan raad.

De mogelijkheden die een oplossing bieden aan de initiatiefnemers van het burgerinitiatief zijn:

1. *Als uw raad besluit tot aanpassing van de afstand van 6 naar 4 kilometer in de verordening in artikel 12; of*
2. *Als uw raad besluit tot toevoeging van artikel 9a "Aangepast vervoer opheffing enige basisschool in kern gemeente Moerdijk" aan de verordening; of*
3. *Uw raad wacht het te doorlopen traject af met de dorpsafel Zevenbergschen Hoek om tot een maatregelenpakket van 10 maatregelen te komen om sluipverkeer te verminderen en verkeersveiligheid te verbeteren, waarvan deze fietsroute tussen Langeweg en Zevenbergschen Hoek onderdeel van is.*

Het college heeft daarbij de volgende overwegingen.

Bij de opheffing van de enige school verandert de aard van het dorp.

Dat risico speelt ook bij andere dorpen. Voor de leefbaarheid van dorpen is het vestigen van jonge gezinnen belangrijk. Dit heeft op termijn ook een positief gevolg voor andere (jeugd)verenigingen in het dorp.

Goed schoolvervoer helpt bij het vestigen van jonge gezinnen in het dorp waar geen school meer is. Het college adviseert uw raad daarom om het gesprek te voeren vanuit de optiek van de leefbaarheid van de kleine kernen en niet alleen vanuit de optiek van de opgeheven basisschool Maria.

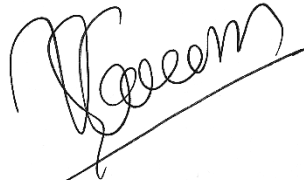
Bijlagen

1. Wijzigingsverordening artikel 9 (aanpassing 6 naar 4 kilometer).
2. Wijzigingsverordening artikel 9a (toevoeging aangepast vervoer bij opheffing enige basisschool in de kern).
3. Overzicht per school potentieel aantal leerlingen dat extra in aanmerking zou komen voor bekostiging leerlingenvervoer bij wijziging van de afstand van 6 naar 4 kilometer.
4. Schooltijden De Hoeksteen en tijden openbaar vervoer met buurtbus Langeweg – Zevenbergschen Hoek.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,
de gemeentesecretaris,

ir. J.C. Slagboom

de burgemeester,

A.J. Moerkerke